

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Ekspoze k okrajnemu proračunu za leto 1957

(Ekspoze je podal tovariš Janko Dekleva, predsednik Sveta za druženi plan in finance)

Predlog proračuna samega OLO za leto 1957 izvira iz družbenega plana Okraja Ljubljane, katerega obdelavo ste pravkar slišali. Uravnotežen je z dohodki, ki mu jih priznava družbeni plan.

Tudi letos so meje proračuna postavljene po dosedanjih principih kvotiranja, ki kljub kritiki, izraženi v Zvezni in Republiški ljudski skupščini, v tej kratki dobi niso mogli biti spremenjeni, niso mogli najti nekkih pravih meril za objektiviziranje proračunov, zlasti pa niso mogli spremeniti materialnih virov, ki so osnova za take spremembe, če naj te spremembe preobčutno ne prizadejejo potrebe drugod.

Predlog proračuna je sestavljen po naslednjih vidikih:

1. Nadaljevanje decentralizacije na občinske ljudske odbore, in to v primerih, kjer lahko pričakujemo, da bodo komune zaradi neposrednejšega stika imele boljšo kontrolo nad prenesenimi ustanovami in se bo tako zboljšalo pri njih družbeno upravljanje in s tem njihovo poslanje.

Predlog zajema prenos 30 finančno samostojnih zavodov iz okrajne pristojnosti v pristojnost občinskih ljudskih odborov. Predlog je izdelan v sporazumu s pristojnimi sveti. Nadalje se prenaša na občinske ljudske odbore vse protituberkulozne dispanzerje razen centralnega, ki je okrajnega pomena.

2. Z varčnim sestavljanjem proračuna OLO je omogočeno sprostiti več sredstev občinskim ljudskim odborom za komunalno dejavnost in za negospodarske investicije.

3. Predlog proračuna upošteva zvišanje osebnih izdatkov po novih predpisih, kar znaša skupno dinarjev 80.070.000, nove nastavitve pa so predvidene le v prosveti za 85 in v zdravstvenih zavodih za 24 uslužbencev.

4. Zvišanje izdatkov za državno upravo je le navidezno in nastopa zaradi delnega prenosa izdatkov Tajništva za notranje zadeve iz republiškega proračuna. Za samo administracijo okrajnega ljudskega odbora predvideva predlog celo znižanje pri nekaterih organih, n. pr. pri Tajništvu OLO za 11 uslužbencev.

Da nas naraščanje administracije v bodoče ne bi več presenečalo, predlaga Svet za družbeni plan in finance v odloku o proračunu v členu 7., 8. in 9. posebna določila, ki omejujejo trošenje odobrenih sredstev za osebne izdatke. Tu je s pooblastilo Sveta za družbeni plan in finance, da daje soglasje k vsem novim nastavitvam, ki za njih sredstva niso predvidena že v tem predlogu, uvedena ostrejša kontrola nad širjenjem aparata.

5. Delno povečanje materialnih sredstev posebno za strokovno šol-

stvo, ker je potrebno končno pristopiti vsaj k postopni obnovi že zastarelih učil. V ta namen je zlasti za srednje strokovne šole predvideno zvišanje, ki znese v celoti okrog 10 milijonov. Ostali materialni izdatki za zboljšanje poslovanja okrajnega šolstva se zvišajo za nadaljnjih 6,5 milijona.

6. Predlog zajema tudi kritje posojila pri Komunalni banki, ki je bilo najeto zaradi izpadka dohodkov v letu 1956 in ki je nastal zaradi fiktivno postavljenega plana dohodkov iz gospodarstva po zveznem družbenem planu. To posojilo znaša 91,5 milijona.

7. Predlog predvideva znatna sredstva za kritje anuitet za vrsto posojil, za katera je ljudski odbor prevzel v prejšnjih letih obveznost odplačila.

Po teh vidikih pripravljene predlog okrajnega proračuna za leto 1957 znaša 2.536.310.000 din ali 121,6% od odobrenega proračuna za leto 1956, oziroma 127,5% potrošnje v letu 1956. Če odštejemo vračilo posojila 91,5 milijona, ki ni letošnji, temveč lanski izdatek proračuna, in odštejemo dotacijo občini Moste v znesku 20 milijonov, znaša letošnji okrajni proračun 121,9% lanske izvršitve. Toda tudi v tem povečanju je še del izdatkov, ki niso povsem primerljivi z izvršitvijo v lanskem letu in to pri zdravstvenih zavodih, ki so bili v letu 1956 delno financirani direktno od Zavoda za socialno zavarovanje, v letu 1957 pa jih je treba financirati po predpisu v celoti iz proračuna, ter pri izdatkih Tajništva za notranje zadeve, katerega financiranje je za leto 1957 postavljeno z novimi predpisi na drugo osnovo. Če upoštevamo zaradi primerljivosti tudi te spremembe, ki znašajo približno 76 milijonov, znaša letošnji proračun 117,5% lanskega. V povečanju 17,5% predstavlja največjo postavko odplačilo anuitet, ki se zvišuje proti letu 1956 po odbitku že omenjenega posojila za kritje proračunskih izdatkov, za 140.425.000 din. Izredna postavka v teh 17,5% je tudi predvideno plačilo neporavnanih investicijskih obveznosti iz leta 1956 v znesku 15 milijonov dinarjev, ki je nastalo zaradi blokiranja izplačil, ker ljudski odbor ni imel dovoljnega dotoka dohodkov za kritje proračunskih izdatkov. V tem povečanju je nadalje še zvišanje plač po novih predpisih v višini 80.070.000, izdatki za novo sodišče na Rakeku in okrajno pravobranilstvo 8,4 milijona ter povečanje prispevka Vodni skupnosti za melioracijo Barja po svoječasno sprejeti obveznosti Ljudskega odbora 40 milijonov. Če zaradi primerljivosti še upoštevamo, da prenašamo na občine finančno samostojne zavode z zneskom 37.490.000 ter znižamo potrošnjo leta 1956 še z di-

narjev 15.320.000 investicij za osnovne šole, pomeni vse to, da se za vse ostale potrebe zvišuje letošnji okrajni proračun le za 3,4%.

Pri posameznih delih proračuna nastajajo s predlogom naslednje spremembe v primerjavi z lanskim letom.

Izdatki prosvete in kulture se v celoti zvišajo za 14,4%, od tega osebni za 15,8%, operativni za 12,3% ter funkcionalni za 10,2%. Povečanje pri osebnih izdatkih pomeni novo ureditev osebnih prejemkov in le delno zvišanje števila osebja. Osebje je zvišano zlasti na Tehniški srednji šoli in nekaterih drugih strokovnih šolah, vajenskih šolah ter delno na gimnazijah. Materialni izdatki se povečujejo deloma zaradi zvišanja števila oddelkov, deloma pa zaradi zvišanja izdatkov za opremo in delno, kot že omenjeno, za obnovo učil na srednjih in strokovnih šolah. Kakor že uvodoma omenjeno, je predlog Sveta za šolstvo, da se povečajo izdatki za obnovo učil, neobhoden in bo treba tudi v naslednjih letih posvetiti zboljšanju učil več pozornosti. Stanje srednjega strokovnega šolstva, ki bi morali zanj vse bolj skrbeti, je bilo kljub zanimanju pristojnih organov zanemarjeno, ker niso prejeli zadostnih sredstev, da bi mogli stanje izboljšati. Vzoredno z reformo šolstva bo potrebno urediti tudi materialne osnove za uspešen pouk. Za strokovno šolstvo se bo stanje verjetno zboljšalo še z uvedbo sklada za strokovno šolstvo, ki bo vsaj delno omogočil tudi investicije. Gimnazijam pa bo moral posvečati še nadalje vso skrb Okrajni ljudski odbor, dokler so v njegovi pristojnosti.

Kulturni zavodi — Mestni arhiv, Mestni muzej, Slovanska knjižnica, Srednja glasbena šola in Srednja baletna šola ostanejo kot predračunski zavodi v proračunu OLO.

Pri socialnem skrbstvu se izdatki povečajo v posebnih vzgojnih zavodih (Zavod Janeza Levca, Zavod za gluho mladino, Zavod za slepo mladino), in to osebni iz istega razloga kot pri prosveti, funkcionalni pa zaradi delnega zvišanja stroškov prehrane ter za subvencije mlečnim kuhinjam v strokovnih šolah. V celoti se izdatki za socialno skrbstvo zvišajo za 18,1%.

Zdravstvena zaščita se, kot že omenjeno, navidezno najbolj zvišuje, ker je njena potrošnja v letu 1956 fiktivna in ne zajema v proračunu vseh izdatkov preventivnih zdravstvenih zavodov. Če primerjamo potrošnjo po stvarnem izdatku, ki je za približno 38 milijonov večja kakor je znašalo kritje v proračunu 1956 in je to razliko križ Zavod za socialno zavarovanje s plačilom kurativnih storitev zavarovancev v teh zavodih, kot že rečeno, mimo proračuna, znaša zvišanje pri zdravstveni

zaščiti le 8,6%. Zvišanje osebja v teh zavodih je predvideno predvsem zaradi povečane kurativne dejavnosti teh zavodov, tako da se povečanje teh izdatkov krije z večjim dotokom dohodkov in ne gre v breme proračuna.

Izdatki državne uprave niso primerljivi s potrošnjo v letu 1956, ker se je od Zveze navzdol spremenila pri Tajništvih za notranje zadeve osnova financiranja iz leta 1956. Če izločimo izdatke notranje uprave, znaša potrošnja državne uprave v letu 1956 240.220.000, plan za leto 1957 pa 284.458.000. Od povečanja 44 milijonov odpade na osebne izdatke 14.811.000, v kar so vključeni tudi izdatki za novo sodišče na Rakeku v znesku 2,2 milijona, za novoustanovljeno Okrajno pravobranilstvo 1.557.000 ter za nove organe in nove zavode 4.000.000, tako da znaša stvarno povečanje le 7.057.000. Materialni izdatki pa se delno zvišajo pri državnih upravi, delno pri sodiščih. Ostala povečanja pa se nanašajo na zvišanje funkcionalnih izdatkov posameznih tajništvev, in to: 10 milijonov v gospodarstvu zaradi stroškov preselitve veterinarske bolnice, ostanek pa na razna manjša zvišanja funkcionalnih izdatkov posameznih svetov. V proračunu so le investicije okrajnega značaja, ki jih po pristojnosti ni bilo mogoče prenesti na občine. Izdatki za negospodarske investicije se sicer neznatno povečujejo v primerjavi s potrošnjo leta 1956, to pa zato, ker je v znesku 434.270.000, kolikor je predvideno za negospodarske investicije, zajetih tudi 68 milijonov, in to za most v Zalogu 40 milijonov, za gimnazijo na Vrhniki 20 milijonov ter za mehanizacijo Uprave za ceste 8 milijonov — vse to le pogojno, če bo Zveza proračunala izpadek na dobičku iz leta 1956, ki je znašal v celoti 174.500.000, ki jih kot terjatev planiramo med dohodki okrajnega proračuna. Investicijska kvota je v predlogu razdeljena takole: kultura 34.600.000, prosveta 134.870.000, zdravstvo 26.800.000, socialno skrbstvo 10.000.000, državna uprava 18.000.000 din, gospodarstvo 1.100.000, urbanizem 6.000.000, notranje zadeve 40.000.000 in komunala 162.900.000 din.

Dotacije se kljub delnemu povečanju subvencij nekaterim finančno samostojnim zavodom ter povečani dotaciji vodnemu skladu od 13 milijonov na 50 milijonov zvišujejo le malenkostno, zato ker prenašamo 30 finančno samostojnih zavodov s pripadajočimi dotacijami v znesku dinarjev 37.490.000 na občinske ljudske odbore.

Iz okrajne pristojnosti v pristojnost občinskih ljudskih odborov prenašamo naslednje zavode:

v občino Ivančna gorica: Dijaški dom Stična; v občino Kamnik: Dijaški dom Kamnik; Vaienski dom Mečinje; v občino Ljubljana-Bežigrad: Dom šole za TT mehanike, Dom Vajenske šole za gradbeno stroko, Dom šole za voznike motornih vozil, Iežica; v občino Ljubljana-Center: Dijaški dom Ivana Cankarja, Dijaški dom Anice Černejeve, Dom Majde Vrhovnikove, Dom Ekonomske srednje šole, Dom Šole za medicinski

patronažni službi uče žene spretnosti, ki so posredno ali neposredno v zvezi z zdravim materinstvom.

Ker predstavlja nepoznavanje osnov lastnega telesnega in duševnega razvoja in razvoja otroka nevarnost za zdravje otroka, je uvesti obvezne pouk o negi dojenčka, združen s poukom osnovnih principov higiene žene in ekonomike zdravja družinskega življenja za vso mladino.

Pravočasno je pristopiti k higiensko ustreznim rešitvi vprašanja zaposlitve žen v nezdravem, telesno, oziroma mentalno higiensko neprimernem delovnem okolju in pričeti z ustvarjanjem pogojev, ki bodo čiš

materi stvarno olajšajo nego materinstva. S tem se bistveno ustvarjajo boljši prenatalni pogoji za zdravo rojstvo in zdravje otroka, kateri pogoji po nekaterih vitalno statističnih kazalcih še niso dovolj ugodni. Okrepiti je patronažno službo in ji omogočiti strokovni razvoj v vseh smereh njenega dela. Dodeliti ji je primerne prostore.

Ze glavni vitalno statistični pokazatelji kažejo, da je kapital, vložen po ljudski oblasti v zdravstveno službo, ugodno naložen in da se že kažejo obresti v bistvenem izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalcev. Zdravstvena služba prosi pristojne organe ljudske oblasti, da ji

še nadalje omogočajo uspešno borbo za boljše zdravje ljudstva, še posebej pa za zdravje naših mater in naših otrok.

Zaključek

Letno poročilo Sveta za zdravstvo OLO Ljubljana in zdravstvenih zavodov z njegovo pristojnostjo izkazuje v splošnem pozitivne spremembe: ugotovitve ugodno prekašajo zdravstvene podatke prejšnjih let, dokazujejo znatno vitalno moč prebivalcev, pričajo o uspešnem udejstvovanju in pripravljenosti zdravstvene službe ter pomenijo na vsej črti afirmacijo naše nove družbene ureditve.

4. člen

Sklad upravlja komisija za štipendije občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Bežigrad, ki jo sestavljajo predsednik in 6 članov. Enega člana voli v komisijo mladinska organizacija, predsednika in druge člane pa imenuje ljudski odbor na predlog Sveta za šolstvo izmed kulturnih, gospodarskih in drugih javnih delavcev.

5. člen

Sklad ima predračun dohodkov in izdatkov.

Odborodajalec za izvrševanje predračuna je predsednik komisije za štipendije.

Sredstva sklada se vodijo pri podružnici KB-2. Presežek sklada iz preteklega leta se prenese v predračun za prihodnje leto in ne vpliva na dotacije.

6. člen

Sklad je pravna oseba. Sklad zastopa kot pravno osebo predsednik komisije za štipendije, v njegovi odsotnosti pa član komisije, ki ga on pooblasti.

7. člen

Sklad ima svoja pravila, ki jih sprejema komisija za štipendije, potrdi pa občinski ljudski odbor.

8. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku« okrajnega ljudskega odbora Ljubljana. St. 01/1-4199/1-56.

Po pooblastilu predsednika ObLO:
Avgust Zupet l. r.

Vsebina

- 11 Ekspozice k okrajnemu proračunu za l. 1957.
- 11 Odločba o prenosu okrajnih finančno samostojnih zavodov v pristojnost občinskih ljudskih odborov.
- Poročilo Sveta za zdravstvo o delu v letu 1956.
- 67 Odlok o podaljšanju veljavnosti odloka o uvedbi občinske doklade na dohodke od kmetijstva, od samostojnih poklicev in od zasebno-pravnih oseb v letu 1956 Občine Ljubljana-Center.
- 68 Odlok o ustanovitvi sklada za štipendije občine Ljubljana-Bežigrad.

Predpisi občinskih ljudskih odborov

OBČINA LJUBLJANA-CENTER

67.

Na podlagi 12. in 50. čl. Zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. l. LRS št. 19/52), 2. točke 23. člena Statuta občine Ljubljana-Center z dne 28. VI. 1956, 1. člena Temelnjega zakona o občinski dokladi (Ur. list FLRJ št. 19/55) in 1. in 2. točke 22. poglavja Zveznega družbenega plana za leto 1957, XVIII. poglavja družbenega plana LRS za leto 1957, na predlog Sveta za obrt in industrijo z dne 4. II. 1957, izdaja Občinski ljudski odbor Ljubljana-Center po sklepu 17. redne seje z dne 26. februarja 1957.

ODLOK

o podaljšanju veljavnosti odloka o uvedbi občinske doklade na dohodke od kmetijstva, od samostojnih poklicev in od zasebno-pravnih oseb v letu 1956

1. člen

Veljavnost odloka o uvedbi občinske doklade na dohodno od kmetijstva, od samostojnih poklicev in od zasebno-pravnih oseb za leto 1956 z dne 14. maja 1956, objavljen

v »Glasniku« št. 41/56, se podaljša do 31. decembra 1957.

2. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana, uporablja pa se od 1. januarja 1957.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora:
Lojze Ocepek l. r.

OBČINA LJUBLJANA-BEŽIGRAD

68.

Na podlagi 16., 17. in 18. člena Temelnjega zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ št. 32/55) ter 24. člena Statuta občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Bežigrad, je sprejel občinski ljudski odbor Ljubljana-Bežigrad na 16. redni seji dne 27. decembra 1956 na predlog SPK pri občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Bežigrad naslednji

ODLOK

o ustanovitvi sklada za štipendije občine Ljubljana-Bežigrad

1. člen

Da se zagotove sredstva za štipendije, se pri občinskem ljudskem

odboru Ljubljana-Bežigrad ustanovi sklad za štipendije.

Ime sklada je »sklad za štipendije ObLO Ljubljana-Bežigrad«.

2. člen

Namen sklada je, da se s štipendijami zagotove strokovni uslužbenci v organih ljudskih odborov, v njihovih zavodih ter gospodarskih organizacijah občine Bežigrad, ter da se s štipendijami in podporami omogoči študij in šolanje študentov in dijakov predvsem z območja te občine.

3. člen

Sredstva sklada so:

- a) dotacija iz proračuna ObLO Ljubljana-Bežigrad;
- b) darila in volila gospodarskih, združnih in družbenih organizacij ter drugih pravnih oseb in posameznikov;
- c) obresti od naloženih sredstev sklada;
- č) povračila štipendistov, ki ne izpolnjujejo pogodbenih pogojev;
- d) denarne kazni, izrečene po 43. in 44. členu zakona o štipendijah.

Izveček iz poročila o poslovanju obrtnega podjetja »URA«, Ljubljana, Prešernov trg 1, v letu 1955

Podjetje ima urarsko in zlatarsko delavnico in poslovalnico. Povprečno je bilo zaposlenih 25 delavcev in uslužbencev ter 5 vajencev. Planirani promet je bil prekoračen.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	998	1.	Sklad osnovnih sredstev	998
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	810	3.	Razni skladi	812
B. Obratna sredstva			4.	Dolgoročni kredit za financiranje investicij	—
4.	Skupna obratna sredstva	1.848	5.	Drugi viri (financiranja investicij)	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			B. Viri obratnih sredstev (skupno)		
5.	Kupci in druge terjatve	376	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	950
6.	Druga aktiva	—	C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
D. Finančni uspeh			7.	Dobavitelj in druge obveznosti	—
7.	Razporejeni dobiček	3.579	8.	Druga pasiva	1.279
8.	Izguba	—	D. Finančni uspeh		
			9.	Dobiček	3.579
			10.	Kritje izgube	—
	Skupaj:	7.611		Skupaj:	7.611

Vodja računovodstva:
Dovjak Anton

Predsednik upravnega odbora:
Germ Alojz

Direktor podjetja:
Cvetko Slavko